

Begroting 2011

Randstedelijke Rekenkamer

1^E WIJZIGING

Concept voor Provinciale Staten

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting van wijzigingen	4
1. Beleidsbegroting	5
1.1 Programmaplan / onderzoeksprogramma.....	5
1.1.1 Algemeen	5
1.1.2 Het onderzoek	5
1.2 Paragrafen	13
1.2.1 Weerstandsvermogen.....	13
1.2.2 Financiering	13
1.2.3 Bedrijfsvoering.....	14
2. Financiële begroting	16
2.1 Overzicht van Baten en Lasten	16
2.2 Uiteenzetting Financiële positie	19
2.3 Meerjarenraming.....	19
Colofon	20

Achtergrond

De Randstedelijke Rekenkamer heeft als doel de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland te verbeteren. Zij verricht hiervoor onafhankelijk onderzoek naar de provincies en de daarmee verbonden organen. De Rekenkamer informeert primair de Provinciale Staten over haar onderzoeksbevindingen, oordelen en aanbevelingen. Deze informatie is in beginsel publiek toegankelijk. Daarnaast ziet de Rekenkamer het als haar verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan goed openbaar bestuur door kennisuitwisseling en samenwerking binnen de betrokken provincies en eventueel andere publieke organen te bevorderen. Kwaliteit, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid ziet de Rekenkamer als belangrijkste kenmerken van haar producten.

Bij de uitvoering van haar werkzaamheden draagt de Rekenkamer zorg voor een effectief en efficiënt beleid met betrekking tot de beheerstaken in het kader van de dagelijkse bedrijfsvoering. De Rekenkamer beoogt een transparante organisatie te zijn die voortdurend in de kwaliteit van haar medewerkers en methoden investeert.

Indeling van de programmabegroting

De programmabegroting is ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De Programmabegroting bestaat uit een Beleidsbegroting (deel 1) en een Financiële begroting (deel 2). In de Beleidsbegroting is het Onderzoeksprogramma opgenomen, zoals dat is beschreven in hoofdstuk 5 van de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer. In de Financiële begroting is de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenraming opgenomen.

Samenvatting van wijzigingen

Aanleiding

De primitieve begroting 2011 van de Randstedelijke Rekenkamer is op 8 juli 2010 vastgesteld. In deze primitieve begroting is een globaal onderzoeksprogramma voor 2011 opgenomen. In de tweede helft van 2010 heeft de Rekenkamer haar onderzoeksprogramma verder uitgewerkt en besproken met de programmaraad. Daarnaast dient de Rekenkamer na het verschijnen van de Macro Economische Verkenning op Prinsjesdag de definitieve indexering en de definitieve bijdrage van de provincies in de begroting te verwerken. Het resultaat van deze wijzigingen, de 1e wijziging op de programmabegroting 2011, ligt nu voor u. Om voor u in één oogopslag duidelijk te maken wat de wijzigingen zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2011, hebben wij hieronder een samenvatting opgenomen.

Wijzigingen t.o.v. oorspronkelijke begroting 2011

Onderzoeksprogramma:

- Het onderzoek 'Vitaal platteland' uit 2010 loopt door tot in 2011 en is daarom aan de begroting toegevoegd.
- Het terugblikonderzoek uit de primitieve begroting wordt voor de provincies Utrecht en Noord-Holland ingevuld met een follow-up onderzoek naar de wachtlijsten in de jeugdzorg. Voor de provincies Flevoland en Zuid-Holland moet nog bepaald worden of er een terugblikonderzoek gaat plaatsvinden. Een dergelijk onderzoek valt dan onder het hierna genoemde onderwerp 'Nader in te vullen'.
- Het onderwerp 'Versnellingsagenda' is op verzoek van de provincie Utrecht aan de begroting toegevoegd.
- De teksten bij de onderzoeken Subsidies en Inkoop en aanbesteding zijn geactualiseerd en nader uitgewerkt;
- De onderwerpen 'Nader te bepalen onderzoek' en 'Maatwerkonderzoek' uit de primitieve begroting zijn in de gewijzigde begroting onder één noemer opgenomen als 'Nader in te vullen'. Bij de uitwerking van de begroting in de tweede helft van 2010 is een lijst van interessante onderwerpen opgesteld waarnaar de Rekenkamer onderzoek kan doen. De Rekenkamer heeft daarom besloten een ruim deel van het budget hiervoor beschikbaar te stellen en in 2011 de mogelijkheid te houden om na overleg met de nieuwe Programmaraad enkele onderwerpen definitief te selecteren.
- De tekst bij het onderwerp 'Oriëntatieonderzoeken' is geactualiseerd.
- Het onderwerp "Samenwerking met derden" (onderzoeken die samen met andere rekenkamers worden uitgevoerd) is vervallen, omdat niet verwacht wordt dat dit in 2011 tot een onderzoek zal leiden.

Paragrafen:

De paragraaf financiering is aangepast aan de recente wijziging van de financiële verordening van de Rekenkamer.

Financiële begroting:

- De totale bijdrage van de vier provincies en de omvang van de begroting voor 2011 zijn gelijk gebleven, de Randstedelijke Rekenkamer heeft immers al in de Begroting 2011, zoals die in juli is vastgesteld, aangegeven geen indexering toe te passen;
- In de gewijzigde begroting is de definitieve verdeling van de totale bijdrage over de vier deelnemende provincies opgenomen.

1.1 Programmaplan / onderzoeksprogramma

1.1.1 Algemeen

Wat willen we bereiken?

De missie van de Randstedelijke Rekenkamer luidt:

Het verbeteren van het functioneren van het provinciaal bestuur (*van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland*) en de daarmee verbonden organen en het versterken van de publieke verantwoording.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om invulling aan de missie te geven doet de Randstedelijke Rekenkamer onafhankelijk onderzoek op het terrein van doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. De Rekenkamer rapporteert haar bevindingen, oordelen en aanbevelingen primair aan de Provinciale Staten. Door publicatie van de rapporten tracht de Rekenkamer de publieke verantwoording te versterken. In paragraaf 1.1.2 zijn de onderzoeken uit het onderzoeksprogramma opgenomen die de Rekenkamer in 2011 wil uitvoeren. NB Het programmaplan bevat slechts één programma en dat is het onderzoeksprogramma.

Wat mag het kosten?

De totale lasten van het onderzoeksprogramma bedragen € 1.564.600 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW. Het onderzoeksprogramma wordt gefinancierd door de deelnemers aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer.

1.1.2 Het onderzoek

De Randstedelijke Rekenkamer beslist zelf welke onderwerpen zij wil onderzoeken. Wel laat de Rekenkamer zich, voorafgaand aan de vaststelling van het onderzoeksprogramma, adviseren door de programmaraad. Deze bestaat uit leden van Provinciale Staten van de vier provincies. De Rekenkamer heeft op 11 mei 2010 de programmaraad geraadpleegd over de onderzoeksonderwerpen voor 2011. Op 9 november is met de Programmaraad gesproken over de concretisering van de onderzoeken Subsidies en Inkoop en aanbesteding. Vervolgens heeft de Rekenkamer mede op basis van verzoeken uit afzonderlijke provincies haar onderzoeksprogramma voor 2011 vastgesteld.

Schematisch ziet het onderzoeksprogramma er als volgt uit:

Onderzoek	Kwartaal				Toelichting
	I	II	III	IV	
I. Vitaal platteland					Afronden onderzoek
II. Follow-up wachtlijsten jeugdzorg					Verzoek provincie Noord-Holland en Utrecht
III. Versnellingsagenda					Verzoek provincie Utrecht
IV. Subsidies					Keuze 1 programmaraad mei 2010
V. Inkoop en aanbesteding					Keuze 2 programmaraad mei 2010
VI. Nader in te vullen					Onderzoeken n.a.v. actualiteit
VII. Oriëntatieonderzoeken					Zie hieronder

De onderzoeken, die de Rekenkamer in 2011 zal gaan doen, worden hieronder kort gepresenteerd. Per onderzoek wordt aangegeven: "Wat is de aanleiding?", "Wat willen we bereiken?", "Wat gaan we daarvoor doen?" en "Wat mag het kosten?".

I. Vitaal platteland

Wat is de aanleiding?

De sociale en economische vitaliteit van het platteland staat centraal in dit onderzoek voor de vier provincies van de Randstad. Alle provincies hebben van het Rijk de opdracht gekregen de sociaal-economische vitalisering van het platteland via regionale beleidsopgaven uit te voeren. Verder is het de taak van de provincies om samen met regionale partijen een eigen palet van maatregelen, dat aansluit bij de regionale situatie en het provinciale beleid, op te stellen en uit te voeren. De huidige demografische ontwikkelingen maken dit onderwerp actueel. Zo zal de verwachte krimp het draagvlak voor voorzieningen verkleinen, het functioneren van de woningmarkt beïnvloeden en de ontsluiting van gebieden en kernen met het openbaar vervoer onder druk zetten. De vergrijzing van de plattelandsbevolking zal de behoefte aan zorgvoorzieningen doen toenemen en de ontgroening zal gevolgen hebben voor het aanbod en de kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast zorgt de schaalvergroting van voorzieningen er sowieso voor dat het platteland te maken heeft met een absolute afname van het aantal voorzieningen, hetgeen al veel langer onderdeel is van het leefbaarheidsvraagstuk.

Wat willen we bereiken?

De Rekenkamer wil met dit onderzoek beoordelen in hoeverre het provinciale beleid voor leefbaarheid en sociaal-economische vitalisering van het platteland bijdraagt aan het verbeteren hiervan en in hoeverre de daarbij gevolgde aanpak doeltreffend is. Hiermee wil de Rekenkamer de provincies ondersteunen bij hun beleid terzake.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderzoek is uitgevoerd in 2010. De resultaten hiervan zijn beschreven in vier nota's van bevindingen, waarvoor het feitelijk wederhoor in december 2010 wordt afgerond. Begin 2011 worden de bestuurlijke nota's opgesteld en voor bestuurlijk wederhoor aan de huidige Colleges van GS aangeboden. Het onderzoek resulteert in vier provinciespecifieke rapportages. De publicatie van deze rapportages is voorzien ná de verkiezingen voor Provinciale Staten van 2 maart 2011.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor het laatste deel van het onderzoek dat in 2011 zal plaatsvinden en dat zal leiden tot vier publicaties worden geschat op € 65.000, inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

II. Follow-up wachtlijsten jeugdzorg

Wat is de aanleiding?

De leden van de Provinciale Staten van Noord-Holland en Utrecht hebben de Rekenkamer medio 2010 verzocht te onderzoeken in welke mate de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' zijn opgevolgd. De Rekenkamer is zeer verheugd met deze verzoeken en zal begin 2011 voor deze provincies een zogenoemd terugblikonderzoek uitvoeren. Met name op basis van door GS aangeleverde informatie zal beoordeeld worden of de aanbevelingen voldoende tot uitvoering worden gebracht. Dit betekent dat het onderzoek niet volledig opnieuw zal worden uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

De Rekenkamer wil met dit onderzoek inzicht geven in de stand van zaken bij de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'. Daarnaast willen wij met het onderzoek het bestuur stimuleren om zaken die zijn blijven liggen alsnog op te pakken.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer zal Gedeputeerde Staten van de provincies Noord-Holland en Utrecht in eerste instantie vragen een overzicht aan te leveren waarbij per aanbeveling wordt aangegeven op welke wijze deze is of wordt opgepakt. Op basis van deze reacties, aangevuld met documentanalyses en interviews, zullen wij beoordelen in hoeverre invulling is gegeven aan de aanbevelingen.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor het onderzoek dat zal leiden tot twee publicaties worden geschat op € 110.000, inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

III. Versnellingsagenda

Wat is de aanleiding?

In de tweede helft van 2008 ontwikkelde de financiële crisis zich tot een brede economische crisis. Begin 2009 heeft de provincie Utrecht besloten om actief bij te dragen aan de bestrijding van de economische recessie en heeft hiertoe de Versnellingsagenda Utrecht opgesteld. Het doel van de Versnellingsagenda is niet om nieuwe projecten te starten, maar om te versnellen wat is afgesproken. Dit houdt in dat projecten naar voren worden gehaald en de beschikbare middelen versneld worden ingezet, waarbij de provincie Utrecht het uitgangspunt heeft gehanteerd dat de projecten op korte termijn kunnen worden uitgevoerd.

De Versnellingsagenda heeft betrekking op 9 projecten:

1. Energiek Utrecht
2. Duurzaam Dakenplan Utrecht
3. Versnellen onderhoudswerkzaamheden
4. Versnelling investeringen in innovatieve bedrijven
5. Startersbeleid
6. Versnelling woningbouw
7. Versnelling door minder regels en snellere uitvoering
8. Arbeidsmarkt
9. Platform Versnellingsagenda

Vanuit de Utrechtse statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie (MME) is het verzoek aan de Rekenkamer gedaan om een inventarisatie uit te voeren naar de (voorlopige) resultaten van de Versnellingsagenda.

Wat willen we bereiken?

Het onderwerp Versnellingsagenda zal het karakter hebben van een maatwerkonderzoek voor alleen de provincie Utrecht. De Rekenkamer wil het onderzoek toespitsen op de vraag in hoeverre de 9 projecten van de Versnellingsagenda ook daadwerkelijk versneld zijn of worden uitgevoerd. Daarbij zal ook getracht worden om de succes- en faalfactoren van de Versnellingsagenda in kaart te brengen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderzoek vindt plaats door middel van documentenanalyse en interviews. Het onderzoek richt zich op de Uitvoeringsagenda en de 9 projecten die versneld worden uitgevoerd. Tijdens de oriëntatie van het onderzoek zal een keuze worden gemaakt of alle projecten onderzocht worden, of dat er een selectie zal plaatsvinden. Het onderzoek start begin 2011 en publicatie staat gepland in juni 2011.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor het onderzoek dat zal leiden tot één publicatie worden geschat op € 135.000, inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

IV. Subsidies

Wat is de aanleiding?

Subsidies zijn een belangrijk beleidsinstrument voor het stimuleren en/of sturen op maatschappelijk beoogde prestaties en effecten. Met de verstrekking van subsidies wordt beoogd dat de activiteiten van de gesubsidieerde bijdragen aan de realisatie van doelen van het overheidsbeleid. Het financieel belang dat met het verstrekken van subsidies is gemoeid, is zeer aanzienlijk.

Bij veel provincies is een discussie gaande over subsidies, soms als onderdeel van een zogenoemde kerntakendiscussie. Deze discussie wordt onder meer gevoed vanuit overwegingen over het profiel van de provincie qua positie, taken en rollen ten opzichte van andere overheden, in relatie tot het rapport van de commissie Lodders. Onmiskenbaar spelen ook de voorziene kortingen op het provinciefonds een rol bij deze discussie. Daarnaast is al geruime tijd sprake van een behoefte om meer inzicht en grip te krijgen op de prestaties (output) en effecten (outcome) van subsidies, en daardoor beter te kunnen sturen op de inzet van het subsidie-instrument voor het bereiken van doelen van provinciaal beleid. Deze behoefte is onverminderd actueel, maar tegelijkertijd is er ook meer oog voor het vereenvoudigen en transparanter maken van het subsidieproces.

Subsidies zijn een populair onderwerp voor onderzoeken door rekenkamers. Veel van deze onderzoeken komen tot de conclusie dat onvoldoende aantoonbaar gemaakt kan worden dat het subsidiebeleid doeltreffend is. Dat komt onder meer doordat veel subsidieregelingen niet worden geëvalueerd, en in wel uitgevoerde evaluaties niet altijd uitspraken over de effectiviteit worden gedaan. De Algemene Rekenkamer voert momenteel een onderzoek uit onder de werktitel 'Leren van subsidie-evaluaties'. Dat onderzoek is gericht op de kwaliteit van de subsidie-evaluaties en het gebruik hiervan en beoogt een bijdrage te leveren aan het lerend vermogen van het rijk.

De programmaraad heeft het onderwerp 'subsidies' in verschillende hoedanigheden en bij verschillende gelegenheden als onderwerpsuggestie onder de aandacht van de Randstedelijke Rekenkamer gebracht: effect werkgelegenheidssubsidies (Flevoland), steunfuncties (Noord-Holland), subsidieverlening door de vier provincies (Zuid-Holland) en incidentele subsidieregelingen (Utrecht). De advisering door de programmaraad op 11 mei 2010 en op 9 november 2010 resulteert erin dat deze suggesties worden samengevoegd tot één onderzoek naar subsidieverlening.

Wat willen we bereiken?

De Rekenkamer wil het onderzoek toespitsen op de doeltreffendheid van subsidies, waarbij twee lijnen worden onderscheiden. Allereerst willen we vaststellen in hoeverre informatie beschikbaar is over prestaties en effecten van subsidies, onder meer in de vorm van evaluaties, wat hiervan de kwaliteit is en op welke wijze de provincie deze informatie gebruikt in de besluitvorming over subsidies. Tot op zekere hoogte streven we naar een aanpak parallel aan het (lopende) onderzoek van de Algemene Rekenkamer op rijksniveau. Daarnaast willen we onderzoek doen naar de prestaties en effecten van een aantal subsidies, waarmee zowel structurele subsidies aan specifieke organisaties als subsidieregelingen voor bepaalde beleidsterreinen worden bedoeld. Daarbij zullen we dit onderzoek naar subsidies toespitsen op en plaatsen in de context van de actuele politiek-bestuurlijke vraagstukken, die in het voorgaande zijn genoemd. De Rekenkamer streeft ernaar met dit onderzoek bij te dragen aan het verbeteren van het inzicht in de doeltreffendheid van het provinciale subsidiebeleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderzoek vindt plaats door middel van documentenanalyse en interviews. Het onderzoek richt zich op het provinciale subsidiebeleid en de uitvoering hiervan. Het onderzoek zal worden toegespitst op een beperkt aantal (nader te bepalen) specifieke subsidies en subsidieregelingen. Het onderzoek resulteert, na feitelijk en bestuurlijk wederhoor, in vier provinciespecifieke rapportages. Het onderzoek start medio 2011; publicatie staat gepland in de eerste helft van 2012.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor het onderzoek dat in 2012 zal leiden tot vier publicaties worden geschat op € 345.000, inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

V. Inkoop en aanbesteding

Wat is de aanleiding?

De programmaraad heeft in mei 2010 aan de Rekenkamer geadviseerd onderzoek te doen naar het inkoop en aanbestedingsbeleid van de provincies. Het thema 'aanbesteding en inkoop' is met name interessant vanwege het grote financiële belang dat is gemoeid met een effectief en efficiënt beleid ervan. Onder "inkopen" wordt verstaan het kopen van producten of diensten. "Aanbesteden" is een bijzondere vorm van inkopen waarbij de opdrachtgever bekend maakt dat hij een opdracht wil laten uitvoeren en bedrijven vraagt om een offerte in te dienen. Soorten aanbestedingen zijn:

- openbare aanbesteding: deze wordt algemeen bekend gemaakt en iedereen kan een inschrijving doen.
- niet-openbare aanbesteding: deze wordt aangekondigd, waarna partijen zich kunnen inschrijven, daarna volgt een selectie, waarbij minimaal 5 partijen geselecteerd worden. Deze partijen krijgen een bestek en doen een inschrijving, waarna de opdracht gegund wordt.
- onderhandse aanbesteding: hierbij is de inschrijving mogelijk op uitnodiging voor ten minste 2 of 3 daartoe uitgenodigden.
- enkelvoudige uitnodiging: in onderling overleg wordt overeenstemming bereikt over de prijs en de te leveren prestatie.

Voor diensten en werken boven de € 193.000 en leveringen boven de € 4.845.000 is Europese aanbesteding, volgens de openbare of niet-openbare procedure, aan de orde.

Uit een eerste oriëntatie door de Rekenkamer is gebleken dat de vier Randstadprovincies allen nadere aandachtspunten voor inkoop en aanbesteding hebben geformuleerd. Dit varieert van het 100% duurzaam willen inkopen tot het willen opsplitsen van aanbestedingen in kleinere percelen, zodat regionale bedrijven zich op onderdelen van de aanbesteding kunnen inschrijven. Tevens hebben de vier Randstadprovincies zich in 2005 uitgesproken voor een intensieve samenwerking op het gebied van inkoop en aanbesteding.

Vanuit de programmaraad is aangegeven dat Provinciale Staten vrij weinig zicht hebben over hoe dit beleid in de praktijk zijn uitwerking heeft, dit geldt in het bijzonder voor de onderhandse aanbestedingen en enkelvoudige uitnodigingen.

Wat willen we bereiken?

De Rekenkamer wil voor Provinciale Staten inzicht verkrijgen in de vraag of de inkoop en aanbestedingen in de praktijk voldoen aan de provinciale kaders en zal hierbij tevens de kwaliteit van de kaderstelling voor inkoop en aanbesteding beoordelen. Met de programmaraad zijn drie invalshoeken voor het onderzoek besproken:

1. Wat is de kwaliteit van de kaders die aan de inkoop en aanbesteding worden gesteld en in hoeverre sluiten de selectie- en gunningscriteria hier in de praktijk op aan?
2. In welke mate is er bij de provincies sprake van duurzaam inkopen en aanbesteden?
3. In welke mate werken de vier Randstadprovincies samen op het gebied van inkoop en aanbesteding?

Een definitieve invalshoek heeft de Rekenkamer nog niet vastgesteld. De voorkeur van de programmaraad ging voornamelijk uit naar de eerste onderzoeksvraag, waarbinnen het thema duurzaamheid een onderdeel is.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer gaat begin 2011 oriënterende interviews houden bij de provincies en relevante documenten opvragen. Aan de hand hiervan wordt een onderzoeksopzet met centrale onderzoeksvraag opgesteld. Het feitelijke onderzoek zal medio 2011 starten. Publicatie van het onderzoeksrapport is gepland in de eerste helft van 2012.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor het onderzoek dat in 2012 zal leiden tot vier publicaties worden geschat op € 345.000, inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

VI. Nader in te vullen

In 2010 zijn er tal van onderwerpen aan de orde geweest die zich lenen voor onderzoek. Deze onderwerpen zijn onder andere aangedragen door burgers en (leden van) de Provinciale Staten. De Rekenkamer heeft deze onderwerpen in 2010 verkend en zal in 2011 op een aantal onderwerpen oriënterende interviews met ambtenaren

en/of statenleden houden en documenten opvragen. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan kan de Rekenkamer een onderzoek instellen. Vooralsnog gaat het om de volgende onderwerpen:

1. Wieringerrandmeer (provincie Noord-Holland)

Op 15 november hebben de Provinciale Staten van Noord-Holland besloten te stoppen met het project Wieringerrandmeer. Aanleiding vormden problemen om de financiering van het project bij banken rond te krijgen en omdat zowel GS als de private partijen geen mogelijkheid zagen om de extra risico's op zich te nemen. De Provinciale Staten hebben hierbij een motie aangenomen om het proces te laten evalueren vanaf het moment dat GS en PS vanuit de intentieovereenkomst tot de aanleg van het Wieringerrandmeer hebben besloten, te weten de periode eind 2004 tot 2 november 2010.

2. RijnGouweLijn (provincie Zuid-Holland)

RijnGouweLijn (RGL): de Rekenkamer heeft van burgers twee verzoeken ontvangen om in de provincie Zuid-Holland onderzoek te doen naar de RGL. Naar aanleiding van deze verzoeken heeft de Rekenkamer geconstateerd dat er in 2010 een aantal besluiten zijn genomen die grote invloed hebben op de kosten van aanleg, exploitatie, beheer en onderhoud van de RGL. Een eventueel onderzoek van de Rekenkamer zou ondersteunend kunnen zijn aan de besluitvorming over de Milieueffectrapportage die de provincie in samenwerking met de gemeente Leiden in 2011 laat opstellen.

3. Milieu (vier Randstadprovincies)

Tijdens de Programmaraad van 9 november 2010 is een risico analyse gepresenteerd over het milieubeleid. Aan de hand van een inschatting van kans en impact van politiek-bestuurlijke en financiële risico's en eventuele imagoschade is aangegeven dat onderzoek op de deelthema's bodemsanering, regionale uitvoeringsdiensten, externe veiligheid, bodem- en grondwaterbeschermingsgebieden en duurzame energie relevante en interessante onderzoeksthema's voor een benchmarkonderzoek vormen. Na overleg met de nieuwe Programmaraad zal in het voorjaar van 2011 een keuze voor een deelthema worden gemaakt.

4. Windmolenbeleid (provincie Flevoland)

Met enkele statenleden van de provincie Flevoland is een oriënterend gesprek gevoerd over de specifieke rol, die de provincie op zich heeft genomen in het kader van het bevorderen van het gebruik van duurzame energie.

5. Terugblikonderzoek (provincie Flevoland en Zuid-Holland)

In de begroting 2011 is aangegeven dat de Rekenkamer ernaar streeft om jaarlijks minstens één terugblikonderzoek uit te voeren. In een terugblikonderzoek wordt nagegaan wat er sinds de publicatie van het onderzoek met de aanbevelingen is gebeurd. Naast het bieden van inzicht in eventuele verbeteringen is zo'n onderzoek ook bedoeld om het bestuur te stimuleren om zaken die zijn blijven liggen, alsnog op te pakken. In 2011 richt het terugblikonderzoek zich in ieder geval op het onderzoek naar de Wachtlijsten in de Jeugdzorg in de provincies Noord-Holland en Utrecht (zie hiervoor onder II. Follow-up wachtlijsten jeugdzorg). In het voorjaar van 2011 zal na overleg met de Programmaraad worden besloten welk terugblikonderzoek nog meer wenselijk en mogelijk is in het bijzonder voor de provincies Flevoland en Zuid-Holland.

6. Fort Benoorden (provincie Noord-Holland)

De Rekenkamer is in 2010 benaderd door burgers of er onderzoek gedaan kan worden naar de plannen van het recreatieschap Spaarnwoude om circa 80 recreatiebungalows te bouwen bij Fort Benoorden. Fort Benoorden is onderdeel van het UNESCO-werelderfgoed Amsterdam. De Rekenkamer heeft bij een eerste oriëntatie geconstateerd dat er voor haar geen directe aanleiding is om een onderzoek naar de rol van het recreatieschap in te stellen. Aan de andere kant constateert de Rekenkamer wel dat de provincie Noord-Holland een belangrijke rol speelt bij de ontwikkeling van het fort. Uit de oriëntatie komt hierbij onder andere naar voren dat in een cultuurhistorisch onderzoek van de provincie is geconstateerd dat permanente nieuwbouw op het terrein moet worden uitgesloten.

7. Investeringsimpuls Flevoland Almere (provincie Flevoland)

De Rekenkamer is door de Rekenkamer Almere benaderd voor een eventueel gezamenlijk onderzoek naar de Investeringsimpuls Flevoland Almere (IFA) in verband met hun onderzoeksprogramma 2010-2014.

Vooralsnog heeft de Rekenkamer Almere dit thema optioneel opgenomen om in 2011/2012 te onderzoeken.

Wat willen we bereiken?

De mogelijke omvang, politiek-bestuurlijke en financiële relevantie én gewenste timing van bovengenoemde onderwerpen verschillen sterk. De Rekenkamer zal in ieder geval in 2011 onderzoek doen naar het project Wieringerrandmeer. Daarnaast streven we ernaar twee van de andere genoemde onderwerpen te onderzoeken om de Provinciale Staten van de provincies te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende rol op die gebieden.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer gaat voor de hiervoor genoemde onderwerpen een aantal verkenningen uitvoeren en zal afhankelijk van de uitkomsten in 2011 circa drie van bovengenoemde onderzoeken uitvoeren.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor de nader in te vullen onderzoeken worden geschat op € 405.000, inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

VII. Oriëntatieonderzoeken

Wat is de aanleiding?

De medewerkers van de Rekenkamer besteden een deel van hun tijd aan het volgen van beleidsontwikkelingen en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen. Hiervoor houden zij bijvoorbeeld actuele berichten bij uit de provincies en wonen zij vergaderingen bij van Provinciale Staten en vakcommissies. De Rekenkamer wil deze oriënterende activiteiten structureel blijven aanpakken en maakt er daarom apart ruimte voor in de begroting.

Wat willen we bereiken?

Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsvelden en oriëntatie op nieuwe onderzoeks-onderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit. Ook ondersteunt deze manier van werken het risicogestuurd programmeren, zodat er een zodanige spreiding van onderwerpen bewerkstelligd wordt, dat alle belangrijke en meest risicovolle thema's binnen de provincies aan bod komen.

Naar aanleiding van de provinciale verkiezingen op 2 maart 2011 wil de Rekenkamer de nieuwe Provinciale Staten door middel van factsheets snel en eenvoudig informeren over relevante beleidsthema's en de resultaten van uitgevoerd rekenkameronderzoek.

Wat gaan we daarvoor doen?

De medewerkers van de Rekenkamer hebben allen een beleidsveld onder hun hoede. Voor de oriëntatie op onderzoeksonderwerpen zullen zij voor hun eigen beleidsveld structureel documenten monitoren, waaronder persberichten, nieuwsbrieven, rapporten, begrotingen en jaarstukken. Dit kunnen documenten zijn van de provincies, maar ook van andere overheden of aan de provincies gerelateerde instellingen. Ook zullen zij regelmatig vergaderingen bezoeken van commissies en Provinciale Staten als een onderwerp uit hun beleidsveld op de agenda staat. Voor de verschillende beleidsvelden worden risicoanalyses uitgevoerd. Onderzocht wordt welke soorten risico's zich kunnen voordoen en wat de impact van deze risico's kan zijn.

Begin 2011 zullen de medewerkers voor ca. 10 thema's factsheets maken. In deze factsheets wordt een schets gegeven van de aard en omvang van de problematiek, de rol van de provincie en de resultaten van recent onderzoek van de Rekenkamer.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor het opstellen van de factsheets voor de vier Provinciale Staten, het uitvoeren van risicoanalyses over de beleidsvelden van de provincies en het opstellen van een onderzoeksprogramma voor 2012 worden geschat op € 159.600, inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

1.2 Paragrafen

De beleidsbegroting bestaat uit een aantal paragrafen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten (zie BBV). Voor de Randstedelijke Rekenkamer zijn alleen onderstaande paragrafen Weerstandsvermogen, Financiering en Bedrijfsvoering van toepassing.

1.2.1 Weerstandsvermogen

De risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Randstedelijke Rekenkamer zijn minimaal van omvang. De Randstedelijke Rekenkamer heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is zullen naar verwachting niet aan de orde zijn.

De weerstandscapaciteit van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit het resterende deel van de begroting incl. de reserves van ca. € 225.000 waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Deze capaciteit is voldoende groot om de risico's van materiële betekenis af te dekken.

1.2.2 Financiering

De Randstedelijke Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland.

De Rekenkamer ontvangt in het eerste kwartaal van 2011 de bijdragen van de deelnemende provincies en beschikt daarnaast over een reserve van circa € 225.000. Deze kan in 2011 aangewend worden voor het terstond uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, als de actualiteit daar aanleiding voor geeft. Op de liquide middelen ontvangt de Rekenkamer van de BNG een rente die gekoppeld is aan het eendaags interbancaire rentetarief in het eurogebied (de Eonia). Gedurende 2011 nemen de liquide middelen als gevolg van het uitkeren van salarislasten en andere uitgaven af. Een eventueel positief programmaresultaat over 2011 kan worden gebruikt om de reserve tot maximaal 15% van de totale bijdrage van de provincies aan te vullen. Het resterende deel van het programmaresultaat wordt vervolgens teruggestort aan de deelnemende provincies.

De Rekenkamer maakt na afloop van het eerste en tweede kwartaal in 2011 een liquiditeitsprognose en zal op basis van deze liquiditeitsprognose beslissen of het tijdelijk uitzetten van middelen voor een periode van maximaal 3 of 6 maanden aantrekkelijk is. De Rekenkamer hanteert als beleid dat het eventueel uitzetten van middelen slechts plaats vindt bij een financiële onderneming gevestigd in Nederland die tenminste beschikt over een AAA-rating afgegeven door ten minste twee ratingbureaus, dan wel door middel van deposito's bij het Ministerie van Financiën. Uitgangspunt hierbij is dat het bereiken van het rendement voldoende moet opwegen tegen de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen.

1.2.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van de Randstedelijke Rekenkamer is in dienst van de provincie Flevoland. De Randstedelijke Rekenkamer volgt daarom het beleid van de provincie aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. Onderdeel van dit beleid is dat het protocol Arbo-dienstverlening wordt nageleefd, onder meer door het treffen van preventieve maatregelen ter voorkoming van RSI-achtige problemen. De Randstedelijke Rekenkamer stelt zich ten doel om het ziekteverzuim in 2011 onder de norm van 5% te houden.

Personeelsbeleid

De personeelsformatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit een ambitieuze groep van hoog opgeleide medewerkers met ruime onderzoekservaringen. Ook in 2011 zal de Rekenkamer aandacht besteden aan opleiding en training, zodat de medewerkers zich verder blijven ontwikkelen. Om de kwaliteit van het onderzoeksprogramma en onderzoeken te verhogen, worden zo nodig externen ingezet.

Automatisering en Informatisering

De Randstedelijke Rekenkamer heeft in 2005 ICT aangeschaft, die in drie jaar is afgeschreven, maar over het algemeen nog voldoet aan de huidige behoefte. In de begroting 2011 wordt wel rekening gehouden met nieuwe investeringen voor de vervanging van sommige apparatuur.

Communicatie

Ook in 2011 zal de Randstedelijke Rekenkamer regelmatig in de provincies te vinden zijn. Al in een vroege fase van ieder onderzoek wordt gesproken met ambtenaren en statenleden, zodat het onderzoek zoveel mogelijk aan kan sluiten bij de behoefte van de provincies. Ook besteedt de Rekenkamer veel aandacht aan het aanbieden van haar bevindingen, oordelen en aanbevelingen. De presentatie van de rapporten van de Rekenkamer aan het provinciaal bestuur zal zorgvuldig worden afgestemd met de Statengriffies. Voor de communicatie naar de burger publiceert de Randstedelijke Rekenkamer haar rapporten via haar website www.randstedelijke-rekenkamer.nl, waarop publicaties eenvoudig zijn terug te vinden.

Organisatie

De organisatie van de Randstedelijke Rekenkamer zal in 2011 bestaan uit een formatie van 12 medewerkers, waarvan 11 in vaste dienst en 1 in tijdelijke dienst. Daarnaast heeft de Rekenkamer ruimte voor maximaal 2 stageplaatsen.

Samengevat ziet de organisatie er in 2011 als volgt uit:

Functie	
Bestuurder/directeur	1
Directielid	2
Projectleider / onderzoeker	8
Managementassistent	1
Totaal	12

Voor iedere provincie beheren de bestuurder/directeur en één van de directieleden de relaties op bestuurlijk en ambtelijk niveau. De bedrijfsmatige portefeuilles zijn verdeeld over de directieleden. Voor de kennisontwikkeling van ieder beleidsterrein en vakgebied zijn onderzoekers en directieleden aangewezen.

Financieel Beheer

Periodiek wordt de getrouwheid van de financiële maandrapportages intern getoetst. Tevens wordt met behulp van interne audits nagegaan of de financiële processen conform de afgesproken werkwijze verlopen. Deze regels staan beschreven in de "Financiële beleids- en beheersverordening Randstedelijke Rekenkamer".

Huisvesting en facilitaire dienstverlening

Voor het uitvoeren van het onderzoeksprogramma zullen de medewerkers frequent de provincies bezoeken. De Randstedelijke Rekenkamer is daarom gevestigd nabij station Sloterdijk in Amsterdam. Vanuit deze vestiging is er via het openbaar vervoer een goede aansluiting met de vier provinciehuizen in Den Haag, Haarlem, Lelystad en Utrecht. De kantoorruimte is gehuurd en maakt onderdeel uit van een bedrijfsverzamelgebouw. De facilitaire dienstverlening zoals bewaking, schoonmaak en receptie maakt onderdeel uit van het huurcontract.

Deel 2

Financiële begroting

In dit deel treft u een toelichting aan op de financiële positie van de Randstedelijke Rekenkamer en een meerjarig overzicht van de baten en lasten.

2.1 Overzicht van Baten en Lasten

	Rekening 2009	Begroting 2010 na wijziging	Begroting 2011 oorspronkelijk	Begroting 2011 na wijziging
Baten				
Bijdragen van de provincies	1.505.700	1.552.600	1.552.600	1.552.600
Rentebaten	7.009	7.500	12.000	12.000
Som van de baten	1.512.709	1.560.100	1.564.600	1.564.600
Lasten				
Onderzoeksprogramma	1.488.886	1.560.100	1.564.600	1.564.600
Resultaat voor bestemming	23.823	-	-	-
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve	65.000	-	-	-
Toevoegingen aan bestemmingsreserve	80.000	-	-	-
Verrekenen met de deelnemende provincies	8.823	-	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-	-

De lasten van het onderzoeksprogramma worden gedekt door de bijdragen van de provincies aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en de rentebaten. De opgebouwde reserves zullen in principe niet worden aangesproken in 2011, met uitzondering van het gestelde bij het onderdeel Reserves in paragraaf 2.2.

Baten

Voor de indexering van de structurele begroting maakt de Rekenkamer normaal gesproken gebruik van de Macro Economische Verkenning van het CPB, die in september 2010 openbaar is gemaakt. Gezien de komende provinciale bezuinigingen heeft de Rekenkamer echter besloten de indexering van de provinciale bijdragen voor 2011 achterwege te laten. Voor 2011 wordt rekening gehouden met een lichte stijging van de rente naar 1,25%¹. De rentebaten over 2011 worden ingeschat op € 12.000. De structurele begroting komt hiermee uit op € 1.564.600. Dit is een stijging van 0,3% ten opzichte van 2010.

	2010	2011	
Bijdragen van de provincies	1.552.600	1.552.600	(+0%)
Rentebaten	7.500	12.000	(+60%)
Structurele begroting	1.560.100	1.564.600	(+0,3%)

¹ Afgeleid van de Renteverwachtingen Rabobank, maandelijkse update d.d. 10 maart 2010.

De verdeling van de kosten over de vier deelnemende provincies is gebaseerd op gegevens uit de tabel Verdeling algemene uitkering 2011 in de circulaire provinciefonds van mei 2010².

Provincie	Belastingcapaciteit	Totale uitkering		In %
		Provinciefonds	Totaal	
Flevoland	-25.359.653	31.344.100	56.703.753	10,28%
Noord-Holland	-109.551.181	73.231.639	182.782.820	33,13%
Utrecht	-56.912.050	29.360.685	86.272.735	15,64%
Zuid-Holland	-129.859.387	96.124.093	225.983.480	40,96%
Totaal	-321.682.271	230.060.517	551.742.788	100,00%

De bijdragen van de vier provincies aan de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer worden in de hiernavolgende tabel gegeven. Voor de helft van de begroting dragen de provincies evenveel bij (het gelijke deel). Voor de andere helft van de begroting is de omvang van de bijdrage naar rato van de som van de belastingcapaciteit en de uitkering uit het provinciefonds (het ongelijke deel).

Provincie	In %	Ongelijk		Totaal
		deel	Gelijk deel	
Flevoland	10,28%	79.782	194.075	273.857
Noord-Holland	33,13%	257.175	194.075	451.250
Utrecht	15,64%	121.385	194.075	315.460
Zuid-Holland	40,96%	317.958	194.075	512.033
Totaal	100,00%	776.300	776.300	1.552.600

De genoemde bedragen zijn inclusief (de voor de provincies compensabele) BTW, waardoor de netto bijdrage van de provincies circa 15 procent lager is. De Rekenkamer verstrekt namelijk na afloop van het jaar een opgave van de afgedragen BTW aan de provincies. De provincies kunnen deze omzetbelasting beschouwen als ware deze rechtstreeks in rekening gebracht, zodat compensatie van deze omzetbelasting uit het BTW-compensatiefonds mogelijk is.

² In de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer is vastgelegd dat de kosten over de deelnemers worden verdeeld volgens de sleutel zoals omschreven in artikel 8 van de Statuten van de Vereniging Interprovinciaal Overleg. In dit artikel in de statuten staat vermeld dat de verdeling wordt gebaseerd op de junicirculaire van het provinciefonds. In 2010 is er echter geen junicirculaire uitgebracht. Het IPO heeft van het verantwoordelijk ministerie vernomen dat de meicirculaire gehanteerd moet worden.

Lasten

In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost gegeven.

Lasten	Rekening 2009	Begroting 2010 na wijziging	Begroting 2011 oorspronkelijk	Begroting 2011 na wijziging*
Personeel	1.119.628	1.160.000	1.170.000	1.170.000 (0%)
Inhuur	174.608	200.200	196.400	196.400 (0%)
Huisvesting en servicekosten	151.034	153.800	150.000	150.000 (0%)
Informatievoorziening	40.614	43.000	45.000	45.000 (0%)
Kantoor	3.003	3.100	3.200	3.200 (0%)
	<u>1.488.886</u>	<u>1.560.100</u>	<u>1.564.600</u>	<u>1.564.600 (0%)</u>

*Mutatie ten opzichte van de oorspronkelijke Begroting 2011

Personeel

De personele lasten zullen in 2011 iets stijgen ten opzichte van de begroting 2010 na wijziging vanwege de reguliere jaarlijkse salarisperiodieken bij goed functioneren.

Inhuur

De Rekenkamer streeft ernaar om in haar begroting een budget van circa € 200.000 voor de inhuur van specifieke expertise ter ondersteuning van haar onderzoeken vrij te houden.

Huisvesting en servicekosten

De lasten zullen ten opzichte van 2009 en 2010 iets lager uitvallen, doordat de afschrijving voor de inrichting verder afneemt. In 2010 was vanwege de organisatie van een symposium wel sprake van een kleine toename van de lasten ten opzichte van 2009. In 2011 wordt geen symposium georganiseerd.

Informatievoorziening

De lasten voor de informatievoorziening zullen in 2011 met 5% toenemen, omdat rekening wordt gehouden met extra investeringen en hogere kosten voor het beheer en onderhoud van de ICT die in 2005 is aangeschaft.

Kantoorartikelen

De lasten voor kantoorartikelen worden met 3% geïndexeerd.

Saldo

Het beoogde saldo voor 2011 is nul. Indien zich een overschot mocht voordoen, dan kan dit worden gebruikt om de reserves aan te vullen tot maximaal 15% van de bijdragen van de provincies. Het restant vloeit vervolgens terug naar de deelnemende partijen.

2.2 Uiteenzetting Financiële positie

Financiering

Voor een toelichting op de financiering zie onderdeel baten in paragraaf 2.1.

Reserves

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2010	225.000	0	0	225.000
2011	225.000	0	0	225.000

De opgebouwde reserve zal in 2011 in principe niet worden aangesproken. Overeenkomstig de motivatie van de opbouw van de reserve zijn hierop twee uitzonderingen mogelijk:

1. Het terstond uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, als de actualiteit daar aanleiding voor geeft. Dankzij de reserve is de Rekenkamer dan niet afhankelijk van het al dan niet beschikbaar stellen van extra budget door de provincies.
2. Het opvangen van onverwachte extra uitgaven voor het geprogrammeerde onderzoek.

Investerings

Het merendeel van de inrichting en de ICT is in 2005 aangeschaft en reeds afgeschreven. De Rekenkamer houdt er daarom rekening mee dat in 2011 nieuwe investeringen noodzakelijk zijn, zoals bijvoorbeeld de vervanging van enkele bureaustoelen of PC's. De waardering van de vaste activa op de balans wordt voor ultimo 2011 geschat op € 6.000. De Rekenkamer investeert niet in openbare ruimtes met een maatschappelijk nut. De vaste activa worden volgens de systematiek uit artikel 8 van de financiële beleids- en beheersverordening afgeschreven.

Voorzieningen

Er zijn geen bijzondere uitgaven gepland, waarvoor voorzieningen moeten worden getroffen.

2.3 Meerjarenraming

Gezien de komende provinciale bezuinigingen is de indexering van de provinciale bijdragen voor 2011 achterwege gelaten (zie paragraaf 2.1). Ook de indexering van de provinciale bijdrage voor 2012 en verder wordt voorlopig op 0% gesteld. De Rekenkamer verwacht dat de rente op termijn licht zal stijgen. De rentebaten worden voor 2011 op € 12.000 geraamd en voor 2012 en verder op € 15.000 geraamd. In onderstaande tabel wordt de meerjarenraming tot 2014 gegeven.

Baten (x € 1.000)	2010	2011	2012	2013	2014
Bijdragen provincies	1.552,6	1.552,6 (+0%)	1.552,6 (+0%)	1.552,6 (+0%)	1.552,6 (+0%)
Rentebaten	7,5	12,0 (+60%)	15,0 (+25%)	15,0 (+0%)	15,0 (+0%)
Lasten (x € 1.000)					
Onderzoeksprogramma	1.560,1	1.564,6 (+0,3%)	1.567,6 (+0,2%)	1.567,6 (+0%)	1.567,6 (+0%)
Saldo (x € 1.000)	-	-	-	-	-

Colofon

RANDSTEDELIJKE REKENKAMER

Randstedelijke Rekenkamer
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam

020 – 58 18 585 TELEFOON

020 – 58 18 586 FAX

info@randstedelijke-rekenkamer.nl EMAIL

www.randstedelijke-rekenkamer.nl INTERNET

Amsterdam

januari 2011